

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **A. S.,** zast. JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem Štěpánská 633/49, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2015, č. j. OAM-625/LE-BE03-BE03-PS-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 26. 8. 2015, č. j. 44 A 59/2015 – 19,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 26. 8. 2015, č. j. 44 A 59/2015 - 19, a rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 17. 7. 2015, č. j. OAM-625/LE-BE03-BE03-PS-2015, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o žalobě.

III. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Anně Doležalové, MBA, advokátce se sídlem Štěpánská 633/49, Praha 1, **se přiznává** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši 6800 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Rozsudek krajského soudu

[1] Rozsudkem ze dne 18. 5. 2015, č. j. 44 A 59/2015 – 19, zamítl Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2015, č. j. OAM-625/LE-BE03-BE03-PS-2015 (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž byla žalobci podle § 46a odst. 1 písm. c) a § 46a odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění k 17. 7. 2015 (dále jen „zákon o azylu“), uložena povinnost setrvat v Zařízení pro zajištění cizinců v Bělé pod Bezdězem – Jezové (dále též „ZZC“) až do vycestování, maximálně však do 3. 11. 2015.

[2] Krajský soud uvedl, že závěr žalovaného, že žalobce představuje nebezpečí pro veřejný pořádek ve smyslu § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu, je zcela opodstatněný, neboť žalobce opakovaně nerespektoval rozhodnutí o správním vyhoštění, prokazoval se falešnými polskými doklady a v současnosti je proti němu vedeno trestní stíhání pro podezření z trestných činů podplácení, maření výkonu úředního rozhodnutí a padělání a pozměňování veřejné listiny. Důvodnou neshledal ani námitku, že se žalovaný nezabýval individuální situací žalobce. Žalovaný v napadeném rozhodnutí přihlédl jak k jeho rodinným příslušníkům, tak k jeho osobní finanční situaci.

[3] Dále krajský soud uvedl, že délka uložené povinnosti setrvat v ZZC je přiměřená a dostatečně odůvodněná. Sám dospěl k závěru, že by povinnost setrvat v zařízení mohla být stanovena na přibližně 105 dnů, tedy dospěl k obdobné době, kterou stanovil žalovaný, konkrétně na 109 dnů (krajský soud uvedl, že žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl dobu 110 dnů, pravděpodobně z důvodu nesprávného započítání dne vydání rozhodnutí).

[4] Krajský soud neshledal důvodnou ani námitku žalobce, že stanovením délky zajištění na 120 dnů de facto zbavil žalovaný žalobce možnosti soudní kontroly, což je dle něj v rozporu s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Evropská úmluva“). Krajský soud uvedl, že žalobce má možnost během zajištění požádat žalovaného o přezkoumání důvodů pro zajištění, přičemž jeho rozhodnutí v této věci podléhá soudnímu přezkumu. Je zde tedy zaručena dostatečná periodicita kontroly trvání důvodů zajištění a rozpor napadeného rozhodnutí či zákona o azylu s Evropskou úmluvou zde neshledal.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě uplatňuje důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[6] Stěžovatel předně namítá, že okolnosti jeho případu neodůvodňovaly závěr o jeho nebezpečnosti pro veřejný pořádek. S odkazem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010 - 151, publ. pod č. 2420/2011 Sb. NSS, uvádí, že důvod pro rozhodnutí správního orgánu podle § 46a odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona o azylu je nutno posuzovat obdobně jako podobně formulovaný důvod uvedený v § 119 odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), pro vyhoštění cizince, tedy tak, že tímto důvodem může být jen jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze

základních zájmů společnosti. Dle názoru stěžovatele tyto okolnosti v jeho případě nejsou dány, neboť jeho jediným proviněním bylo pobývání v ČR bez pobytového oprávnění. Se skutečností, že porušuje jemu dříve uložené správní vyhoštění, stěžovatel srozuměn nebyl, neboť jak vyšlo najevo v řízení, rozhodnutí ohledně dříve uložených správních vyhoštění mu nebyla doručena. Stěžovatel si tak byl pouze vědom svého nelegálního pobytu v ČR, což připustil též v protokolu o podání vysvětlení. Stěžovatel se zároveň domnívá, že ani argumentace soudu teprve vedeným trestním stíháním s ohledem na povinnost ctít presumpci neviny stěžovatele neobstojí.

[7] Stěžovatel nesouhlasí ani s tvrzením soudu, že žalovaný k individuální situaci stěžovatele přihlédl, neboť se skutečností, že stěžovatel žije ve společné domácnosti se svojí matkou, se žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečným způsobem nevypořádal.

[8] Stěžovatel se dále domnívá, že soud se nedostatečně vypořádal s jeho námitkou ohledně nepřiměřenosti doby, po kterou mu byla uložena povinnost setrvat v ZZC. Stěžovatel konstatuje, že určení konkrétní délky této povinnosti podléhá správnímu uvážení rozhodujícího správního orgánu. To však musí být z odůvodnění rozhodnutí vždy seznatelné a v soudním přezkumu obstojí jen tehdy, pokud má oporu v konkrétních a specifických okolnostech, jež plynou z kontextu celého odůvodnění rozhodnutí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2014, č. j. 3 Azs 24/2013 - 42). Žalovaný v rozhodnutí pouze argumentuje délkou správního řízení o udělení mezinárodní ochrany, přičemž takto stanovenou délku zajištění nelze dle názoru stěžovatele považovat za přiměřenou. S ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu a možnosti správního uvážení žalovanému nic nebránilo v rozhodnutí stanovit v případě stěžovatele lhůtu kratší.

[9] V neposlední řadě stěžovatel namítá, že žalovaný měl při svém rozhodování zohlednit i skutečnost, která vyšla najevo během řízení, tedy že stěžovatel má zdravotní potíže s játry, trpí hepatitidou typu C, a prostředí ZZC se tak pro něj jeví jako zcela nevhodné. To však neučinil. Ze všech výše uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

[10] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popsal chování stěžovatele na území České republiky a uvedl, že takové chování vyvolává pochybnosti o jeho ochotě dodržovat po případném propuštění ze ZZC povinnosti dané mu právním řádem ČR. Proto shledal naplnění podmínek stanovených § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Žalovaný se ztotožnil se závěrem soudu o intenzitě porušení veřejného pořádku stěžovatele a v této souvislosti odkázal na výklad pojmu veřejného pořádku, kterým se již zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 5. 2015, č. j. 44 A 34/2015 - 18 (*jde o rozsudek Krajského soudu v Praze - pozn. soudu*). K námitce stěžovatele o nesprávném posouzení délky zajištění žalovaný sdělil, že rozhodnutí o době zajištění v celkové době trvání 120 dní je řádně odůvodněno, v napadeném rozhodnutí jsou zohledněny též specifické okolnosti případu stěžovatele, které vyplývají z celkového zjištěného stavu věci. Těmito okolnostmi jsou předpokládaná délka řízení o mezinárodní ochraně a případného soudního přezkumu, neochota vycestovat z území ČR, řízení o správním vyhoštění, chybějící adresa hlášeného pobytu (u své matky oficiálně nahlášen k pobytu není). Stěžovatel ve dvou případech nerespektoval správní vyhoštění uložené mu správním orgánem a zároveň je zařazen do

evidence nežádoucích osob s platností od 24. 1. 2015 (*v napadeném rozhodnutí je uvedeno od 8. 1. 2015- pozn. soudu*) do dne 24. 1. 2016. Ani podaná kasační stížnost neuvádí žádné okolnosti, které by měly svědčit o tom, že tato hrozba pro veřejný pořádek ČR se omezuje na zjevně kratší dobu, než je oněch 120 dní zajištění, případně že k vycestování cizince dojde zjevně v kratší době. K povinnosti odůvodnění odkázal žalovaný na názor Nejvyššího správního soudu vyjádřený v rozsudku ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Azs 33/2014 – 45. Taktéž poukázal na rozsudek ze dne 18. 12. 2014, č. j. 1 Azs 213/2014 – 37, v němž Nejvyšší správní soud shledal dostatečnost odůvodnění uložené doby setrvání v ZZC právě obavami z porušování veřejného pořádku ze strany cizince vycházejícími z jeho předchozího jednání.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[12] Nejvyšší správní soud se dále zabýval otázkou, zda je v dané věci namístě vést úvahu ve smyslu § 104a s. ř. s. o přijatelnosti kasační stížnosti, tj. zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Dospěl k závěru, že toto ustanovení svým smyslem dopadá jen na případy, kdy se má rozhodnout o kasační stížnosti *ve věci* mezinárodní ochrany, nikoli na případ, kdy jde o řešení otázky setrvání v přijímacím středisku cizince, který se mezinárodní ochrany, resp. zrušení správního rozhodnutí, jímž mu mezinárodní ochrana nebyla poskytnuta, teprve žalobou u krajského soudu bude dovolávat, případně se jí již dovolával (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013 – 18).

[13] Z obsahu fotokopie správního spisu vyplynulo, že stěžovateli bylo dne 8. 7. 2015 vydáno rozhodnutí o zajištění. V tomto rozhodnutí je uvedeno, že stěžovatel byl dne 8. 7. 2015 kontrolován na náměstí Bratří Synků, Praha 4, hlídkou policie, které předložil pas bez platného víza (poslední vízum bylo schengenské vízum typu „D“ s platností od 25. 6. 2014 do 30. 9. 2014). Lustrací v dostupných databázích byla ověřena jeho totožnost a zároveň bylo zjištěno, že žalobce nemá na území České republiky povolen žádný druh pobytu a pobývá zde bez platného víza. Dále bylo zjištěno, že žalobce je od 8. 1. 2015 do 24. 1. 2016 veden v evidenci nežádoucích osob a že mu byla vydána již dvě rozhodnutí o správním vyhoštění. První rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 28. 5. 2014 bylo stěžovateli vydáno z toho důvodu, že vykonával zaměstnání na území ČR bez povolení, vyhoštěn byl na šest měsíců a právní moci nabylo rozhodnutí dne 18. 6. 2014. Druhé rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 18. 12. 2014 bylo stěžovateli vydáno na dobu jednoho roku za maření výkonu správního rozhodnutí a právní moci nabylo dne 8. 1. 2015. Stěžovatel také předložil příkaz k propuštění obviněného ze zadržení na svobodu ze dne 21. 5. 2015, od kdy byl také obviněn a stíhán v trestní věci vedené u Okresního státního zastupitelství pro Prahu 2 pro trestné činy podplácení, maření správního rozhodnutí a padělání a pozměňování veřejné listiny. Po propuštění byl

stěžovatel poučen, že se musí dostavit na cizineckou policii, neboť nemá platné vízum; to neučinil.

[14] Součástí spisu je dále seznam dočasně odebraných dokladů, věcí a finančních prostředků cizince ze dne 8. 7. 2015, rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 18. 12. 2014, na základě něhož byl stěžovatel vyhoštěn na dobu jednoho roku. Na č. l. 16 správního spisu je prohlášení stěžovatele o mezinárodní ochraně ze dne 13. 7. 2015, v němž žádá o azyl. V příloze k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvádí jako důvod podání žádosti následující: „*Mám strach z války aby mne tam nevzali. Dlouho ne byl na Ukrajiny, a nevím co tam a jak to vypadá z prací. Ze zdravotních důvodu. Mám rád CŘ.*“ Na č. l. 32 správního spisu je pak samotná žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 15. 7. 2015, v níž stěžovatel uvedl, že je svobodný, křesťan, politicky činný není ani on, ani nikdo z rodiny, vojenskou službu nikdy ze zdravotních důvodů nevykonával, nemá žádné finanční prostředky ani movitý či nemovitý majetek, vlast opustil v srpnu 2014 kvůli práci a ze zdravotních důvodů, do ČR přicestoval přes Polsko s platným cestovním pasem a polským vízem. Mezi místa, na nichž se zdržoval za posledních 10 let před příchodem do ČR, stěžovatel uvedl: do léta 2012 Ukrajina (Gordok, Avjacina 121/24), od léta 2012 – na půl roku ČR (Praha), začátek roku 2013 – na půl roku Ukrajina (Gordok), léto 2013 – na půl roku ČR (P. 10 – S., U V. 1269/5), konec roku 2013 – na půl roku Ukrajina (Gordok), srpen 2014 - dosud ČR (P. 10 – S., U V. 1269/5). Jako důvod žádosti uvedl potíže s játry - chtěl si v ČR vydělat peníze na léčení – a situaci na Ukrajině – jednak se bojí, že by se nemohl vrátit zpět do ČR a léčit se tu, a jednak se bojí, že by jej vzali do války. V ČR byl od 2012 do 2014, vždy půl roku na polské pracovní vízum, poslední vízum, které bylo také polské, mu skončilo asi v listopadu 2014 a bylo pouze na 3 měsíce. Nikdy v minulosti nežádal o azyl. Zdravotní stav stěžovatele se dle jeho názoru zhoršil, má slabost a hepatitidu typu C. V případě návratu na Ukrajinu se bojí války. Od května 2015 je stíhán v ČR pro „*falešné doklady, podplácení úředníka a zákaz pobytu*“. Dne 17. 7. 2015 bylo stěžovateli předáno rozhodnutí o povinnosti setrvat v ZZC (č. l. 41 správního spisu). Ve správním spisu jsou dále založeny listiny k řízení o mezinárodní ochraně stěžovatele nashromážděné až po vydání předmětného rozhodnutí, Nejvyšší správní soud k nim proto nepřihlíží.

[15] V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce do protokolu o podání vysvětlení ze dne 8. 7. 2015 potvrdil, že s ním bylo vedeno řízení o správním vyhoštění v květnu 2014, ale rozhodnutí neobdržel, neboť odjel na Ukrajinu, kde si dle svých slov vyřídil polské vízum a odcestoval do Polska. Poté odjel do České republiky, kde byl kontrolován v době, kdy mu platil zákaz pobytu v České republice, a proto s ním bylo zahájeno nové řízení o správním vyhoštění. Žalobce uvedl, že neví, jak bylo nové řízení ukončeno, protože se o to nezajímal. Od svého příjezdu do České republiky, tedy od 14. 8. 2014, žil u své matky v Praze. Na této adrese není oficiálně hlášen, ale přebírá si zde poštu. Po dobu svého pobytu v České republice si jmenovaný přivydělával na brigádách a „fuškách“ v Praze. Věděl, že má zákaz pobytu na území České republiky, protože mu to bylo sděleno při zahájení nového řízení dne 18. 8. 2014. Z území České republiky neodcestoval, protože nevěděl jak, a bál se války. Od svého příjezdu, tedy od 14. 8. 2014, pobývá jmenovaný na území České republiky nepřetržitě. Zadržen byl dle svých slov proto, že měl falešné polské doklady, které si koupil v Praze, aby nemusel odjet na Ukrajinu. Potvrdil, že byl poučen o nutnosti dostavit se na cizineckou policii následující

den od svého propuštění, ale nešel tam z důvodu, že se bál a neměl čas kvůli svým „fuškám“. Peníze na vycestování z České republiky nemá, ale může si je opatřit. Žalobce si je vědom svého protiprávního jednání spočívajícího v neoprávněném pobytu na území České republiky a nemá zdravotní pojištění. Je svobodný a nemá děti. Na Ukrajině žije jeho otec a sestra, zde v České republice žije jeho matka. Na Ukrajině mu dle jeho vyjádření nic nehrozí, neuvedl žádný důvod nebo překážku, která by mu znemožňovala vycestování z České republiky. O mezinárodní ochranu pak žádá, protože má zdravotní potíže s játry, má hepatitidu typu C. Jako další důvod uvedl situaci na Ukrajině. Podle svých slov neví, zda by se mohl vrátit zpět do České republiky, kdyby po skončení víza odjel, a absolvovat zde léčbu, proto neodjel a zůstal zde. Nechce jít bojovat do války a ví, že by ho určitě předvolali i přes jeho zdravotní obtíže. Nemá za koho a za co na Ukrajině bojovat a nechce střílet do lidí, které ani nezná, a ani nechce být jimi zabit.

[16] Podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu, ve znění k 17. 7. 2015, *[m]inisterstvo rozhodne o povinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany, s výjimkou žadatele, kterým je nezletilá osoba bez doprovodu, rodič nebo rodina s nezletilými či zletilými zdravotně postiženými dětmi, osoba s vážným zdravotním postižením, těhotná žena nebo osoba, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického či sexuálního násilí, setrvat v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců až do vycestování, maximálně však po dobu 120 dní, jestliže je důvodné se domnívat, že by žadatel mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek, není-li takový postup v rozporu s mezinárodními závazky České republiky*.

[17] Podle § 46a odst. 2 zákona o azylu, ve znění k 17. 7. 2015, *[j]de-li o cizince, který je zajištěn podle zvláštního právního předpisu a který učinil prohlášení o mezinárodní ochraně v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, rozhodne ministerstvo podle odstavce 1 do 5 dnů ode dne učinění prohlášení o mezinárodní ochraně cizincem.*

[18] Nejdříve se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou stěžovatele, že se krajský soud nedostatečně vypořádal s jeho žalobní námitkou ohledně nepřiměřenosti doby, po kterou byla stěžovateli uložena povinnost setrvat v ZZC. Taková vada by totiž mohla vést k nepřezkoumatelnosti rozsudku, na základě čehož by dle judikatury Nejvyššího správního soudu nebylo možno napadený rozsudek věcně přezkoumat. Nejvyšší správní soud však zjistil, že krajský soud se srozumitelně a dostatečně s přiměřeností uvedené doby vypořádal na stranách 4 až 5 rozsudku. Z další argumentace stěžovatele plyne, že spíše nesouhlasí s právním posouzením odůvodnění délky povinnosti setrvat v ZZC, jak jej provedl krajský soud. Uvedenou námitku proto Nejvyšší správní soud považuje za nedůvodnou.

[19] Před samotným věcným posouzením považuje Nejvyšší správní soud za nutné vyjádřit se k povaze povinnosti žadatele o mezinárodní ochranu setrvat na určeném místě. Předně je třeba mít při rozhodování o této povinnosti na zřeteli, že cizince nelze omezit na svobodě pouze z toho důvodu, že požádal o mezinárodní ochranu. Žadatel o mezinárodní ochranu se může totiž v zásadě volně pohybovat na území hostitelského členského státu nebo na území, které mu tento stát vymezí (čl. 7 odst. 1 směrnice Rady 2003/9/ES, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl, a která byla účinná do 19. 7. 2015). Členské státy však mohou, je-li to nezbytné, například z důvodu ochrany

veřejného pořádku, nařídit žadateli o mezinárodní ochranu, aby se zdržoval na určeném místě (viz rozsudek Soudního dvora EU ze dne 30. 5. 2013, *Arslan*, C-534/11).

[20] Pravomoc správního orgánu uložit žadateli o mezinárodní ochranu povinnost setrvat na určeném místě byla do zákona o azylu doplněna zákonem č. 379/2007 Sb. s účinností od 21. 12. 2007. Původně umožňovala zajistit žadatele o udělení mezinárodní ochrany pouze tehdy, existoval-li důvodný předpoklad, že by mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu. Primárním účelem zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany přitom bylo podle důvodové zprávy k zákonu č. 379/2007 Sb. omezení zneužívání řízení o mezinárodní ochraně pro nelegální migraci či jiné nelegální aktivity. Následně bylo toto ustanovení s účinností od 1. 5. 2013 změněno zákonem č. 103/2013 Sb. (dle důvodové zprávy jako reakce na výše uvedenou věc *Arslan*), a to tak, že za současného stavu právní úpravy je Ministerstvo vnitra oprávněno zajistit žadatele o udělení mezinárodní ochrany i v případě, že je důvodné se domnívat, že by mohl představovat nebezpečí pro veřejný pořádek. Nadto bylo umožněno takové zajištění realizovat nejen v přijímacím středisku, ale i v zařízení pro zajištění cizinců. K tomu přistoupil i nový odstavec 2 citovaného ustanovení, podle něhož v případě cizince, který je zajištěn podle zákona o pobytu cizinců a který učinil prohlášení o mezinárodní ochraně v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, rozhodne Ministerstvo vnitra podle odstavce 1, a to do 5 dnů ode dne učinění prohlášení o mezinárodní ochraně cizincem.

[21] Žadateli o mezinárodní ochranu lze tedy dle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu uložit povinnost setrvat v zařízení pro zajištění, jestliže *je důvodné se domnívat, že by žadatel mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek, není-li takový postup v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.* Za nebezpečí pro veřejný pořádek ve smyslu citovaného ustanovení je dle judikatury Nejvyššího správního soudu třeba považovat pouze hrozbu takového jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, přičemž je nutno zohlednit individuální okolnosti života cizince a přihlédnout k jeho celkové životní situaci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2013, č. j. 5 Azs 13/2013 – 30, publ. pod č. 2950/2014 Sb. NSS).

[22] Stěžovatel namítal, že nepředstavuje nebezpečí pro veřejný pořádek, resp. skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, jelikož pouze pobývá na území ČR bez pobytového oprávnění, a s tím, že porušuje dříve uložené správní vyhoštění, byl seznámen až v řízení, dle jeho tvrzení mu rozhodnutí nebyla doručena. Ze spisu plyne, že žalovaný zjistil, že stěžovatel nerespektoval rozhodnutí o správním vyhoštění, z rozhodnutí o zajištění a ze samotného rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 18. 12. 2014 (v napadeném rozhodnutí je mezi podklady uveden i protokol o podání vysvětlení stěžovatele ze dne 8. 7. 2015, ten však není součástí spisu). Takový závěr žalovaného je však vzhledem k okolnostem případu (stěžovatel rozporoval seznámení se s uvedenými rozhodnutími, uvedl totiž, že mu rozhodnutí nebyla doručena) dle Nejvyššího správního soudu značně zjednodušující, o to více, když vědomé „nepodrobení“ se rozhodnutí o správním vyhoštění vzal za skutečnost svědčící proti stěžovateli v tom smyslu, že vědomě porušuje právní řád ČR.

[23] Je ale nutno konstatovat, že žalovaný odůvodnil své rozhodnutí nejen s poukazem na nerespektování rozhodnutí o správním vyhoštění, ale i s poukazem na nelegální pobyt stěžovatele, což stěžovatel nerozporoval a z čehož je možno dovozovat také vědomé porušování právního řádu ČR. Nejvyšší správní soud však zhodnotil, že samotný nelegální pobyt a případné nerespektování rozhodnutí o správním vyhoštění by bez dalšího nemohly vést k závěru, že stěžovatel představuje nebezpečí pro veřejný pořádek. Ve své konstantní judikatuře, např. v rozsudku ze dne 5. 2. 2014, č. j. 1 Azs 21/2013 – 50, totiž uvádí, že *„samotná skutečnost nelegálního pobytu a nepodrobení se rozhodnutí o správním vyhoštění, resp. v obecné rovině nedodržování předpisů upravujících pobyt cizinců na území České republiky … nemůže představovat skutečné, aktuální a závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti.*“ K uvedenému protiprávnímu jednání tedy musí přistoupit i další okolnosti ze života cizince, které budou dohromady odůvodňovat závěr o tom, že cizinec je hrozbou pro veřejný pořádek. Žalovaný k těmto individuálním okolnostem stěžovatele přihlédl.

[24] Stěžovatel má však za to, že žalovaný se nedostatečně vypořádal právě i s těmito individuálními okolnostmi jeho případu. Krajský soud uvedl ve svém rozhodnutí, že se žalovaný dostatečně individuální situací stěžovatele zabýval. Nejvyšší správní soud z části rozhodnutí, v níž se žalovaný zabývá individuální situací stěžovatele, zjistil, že žalovaný nepřihlédl ke zdravotnímu stavu stěžovatele (což stěžovatel namítá i v kasační stížnosti). Přesto, že stěžovatel uvedl, že jeden ze dvou důvodů jeho žádosti o mezinárodní ochranu je jeho špatný zdravotní stav (konkrétně že má slabost, jeho zdravotní stav se zhoršil a trpí hepatitidou typu C), žalovaný se s touto skutečností v dané části rozhodnutí nevypořádal, a navíc v části rozhodnutí, v níž se zabýval vyloučenými skupinami z aplikace § 46a odst. 1 zákona o azylu, výslovně uvedl, že *„jmenovaný uvedl ke svému zdravotnímu stavu, že je dobrý*“. Pokud by Nejvyšší správní soud posuzoval odůvodnění jako celek, pak musí shledat, že tato skutečnost, z níž žalovaný vycházel v souvislosti se zdravotním stavem stěžovatele, je v rozporu jak s žádostí stěžovatele o mezinárodní ochranu ze dne 15. 7. 2015, tak dokonce i s odůvodněním napadeného rozhodnutí žalovaného (konkrétně se stranou 2).

[25] Nad uvedené žalovaný v souvislosti s individuálními okolnostmi stěžovatele uvedl, že *„nemůže pominout, že jmenovaným aktuálně podaná žádost o mezinárodní ochranu je již druhá v pořadí a z pohledu správního orgánu čistě účelově podaná, s úmyslem vyhnout se správnímu vyhoštění*“. Nejvyšší správní soud však konstatuje, že ze žádného z dokumentů předloženého spisu nevyplývá, že by stěžovatel podal svou druhou žádost o mezinárodní ochranu, z čehož mimo jiné dovozuje žalovaný její účelovost.

[26] Nejvyšší správní soud si je vědom, že žalovaný je vázán poměrně krátkou lhůtou k vydání rozhodnutí o povinnosti žadatele o mezinárodní ochranu setrvat na určeném místě, přesto však žalovaný nemůže v rozhodnutí vycházet ze skutečností, které jsou v rozporu se spisem či nemají oporu ve spisu, neboť pak učiní své rozhodnutí nepřezkoumatelným. Jelikož žalovaný uvedl v rozhodnutí právě takové skutečnosti, učinil své rozhodnutí nepřezkoumatelným. Krajský soud rozhodnutí žalovaného nezrušil, a to i přesto, že k takové vadě má přihlížet z úřední povinnosti (navíc stěžovatel ve své žalobě namítal, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné, neboť se dostatečně nezabýval

jeho individuální situací). Nejvyšší správní soud zrušil z těchto důvodů jak rozsudek krajského soudu, tak rozhodnutí žalovaného.

[27] Nad uvedené považuje Nejvyšší správní soud za nutné zdůraznit, že žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že *„jmenovaný uvedl ke svému zdravotnímu stavu, že je dobrý*“. Žalovaný z uvedeného dovodil, že stěžovatel nespadá do skupiny vyloučené z aplikace § 46a odst. 1 zákona o azylu, ve znění k 17. 7. 2015. Jelikož tato skutečnost uvedená žalovaným je v rozporu s tím, co je uvedeno ve spisu, a žalovaný se dále nezabýval tím, zda by stěžovatel nemohl spadat do skupiny vyloučené z aplikace citovaného ustanovení zákona o azylu ve znění rozhodném, např. do skupiny osob s vážným zdravotním postižením, i tato vada způsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného.

[28] Protože Nejvyšší správní soud shledal, že žalovaný založil své rozhodnutí na skutečnostech, které jsou v rozporu se spisem či v něm nemají oporu a již za této situace shledal rozhodnutí nepřezkoumatelným, konkrétně jeho úvahu o tom, že stěžovatel je nebezpečím pro veřejný pořádek, nevyjadřoval se ke zbylým námitkám stěžovatele.

IV. Závěr a náklady řízení

[29] Kasační stížnost stěžovatele byla tedy důvodná, jelikož krajský soud nezrušil rozhodnutí žalovaného, přesto že trpělo vadou nepřezkoumatelnosti. Nejvyšší správní soud proto rozsudek krajského soudu zrušil (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s).

[30] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud zjistil, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné, takže mělo být již v řízení před krajským soudem zrušeno, zrušil Nejvyšší správní soud toto správní rozhodnutí postupem podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[31] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 3 věty první a věty druhé s. ř. s. Stěžovatel byl v řízení o žalobě před krajským soudem i v řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem procesně úspěšný, má proto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení proti procesně neúspěšnému žalovanému.

[32] V řízení o žalobě nevznikly stěžovateli žádné náklady řízení, neboť je osvobozen od placení soudního poplatku a nebyl zastoupen, tedy mu nevznikly žádné náklady na odměnu zástupce.

[33] V řízení o kasační stížnosti nevznikly stěžovateli taktéž žádné náklady řízení, neboť i v tomto řízení je osvobozen od placení soudního poplatku a zástupkyně mu byla ustanovena soudem.

[34] Stěžovateli byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2015, č. j. 2 Azs 232/2015 – 27, pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupkyně advokátka JUDr. Anna Doležalová, MBA. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal ustanovené advokátce odměnu za zastupování v řízení o kasační stížnosti za dva úkony právní služby v hodnotě

6200 Kč podle § 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 3 ve spojení s odst. 1 písm. b) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, spočívající v převzetí a přípravě zastoupení a v sepsání písemného podání ve věci samé (kasační stížnosti) ze dne 23. 10. 2015, a 2 x 300 Kč režijní paušál podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v celkové výši 6800 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 21. března 2016

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu